

Områdesikring af Christiansborg

GHB Landskabsarkitekter

09.06.2015

Indhold

Introduktion

Områdesikringen

Slotspladsens historier og kulturarv

Slotspladsen som byrum

Sikringsprincipper og koncept

Indretning af byrummet

Adgang og tilgængelighed

Materialer

Fremtidig vejføring - Børsgade
- Slotsholmsgade

Turistbusser, taxi og varetilkørsel

Vision

Materialet er udarbejdet af GHB Landskabsarkitekter i samarbejde med ÅF - Hansen & Henneberg og Grontmij

Den nye slotsplads skaber et samlet og imødekommende byrum, der stolt løfter sin historiske arv og samtidig giver et arkitektonisk løft til et vigtigt sted i byen

Introduktion

På baggrund af anbefalinger fra Politiets Efterretningstjeneste (PET) har Folketinget og Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme (SLKE) iværksat en områdesikring af Christiansborg Slot. PET har vurderet trusselsbilledet i forhold til Danmarks internationale engagementer og anbefaler, at sikkerheden øges i hele Christiansborg-kompleksets periferi.

Christiansborg indgår i fortællingen om demokratiet, som vi alle med stolthed værner om. Slotspladsen er med sin store åbne og tilgængelige flade, som giver plads til forsamling og debat, det vigtigste byrum indenfor perimetersikringen af Christiansborg. Slotspladsen skal signalere åbenhed og imødekommenhed.

Områdesikringen skal balancere i feltet mellem tidssvarende beskyttelse af potentielt udsatte personer/instanser/bygninger og offentlig adgang. Der er således stort fokus på et helhedsorienteret projekt, der integrerer de nødvendige

sikringsløsninger i en plads, som afspejler demokratiets åbne udtryk, tager hensyn til stedets omfattende kulturarv og hænger sammen med den omkringliggende by.

Områdesikringen stiller nye krav til Slotspladsen, hvis sikringen ikke skal blive et fremmedelement, der adskiller pladsen fra byen. Dette forslag søger at integrere de sikringsmæssige krav i et nyt samlet forslag for Slotspladsen til glæde for alle brugere af pladsen.

Rigsdagsgården får med områdesikringen samtidig en ny karakter som et åbent og tilgængeligt rum for fodgængere til Folketinget og de mange cyklister, der dagligt bruger forbindelsen på deres vej gennem byen.

Slotspladsen med den nuværende midlertidig områdesikring

Eksisterende pullertanlæg ved indgangen til Rigsdagsgården

Midlertidig sikring med ca. 110 cm høje granitsten

Eksisterende pullertanlæg ved indgangen til Prins Jørgens Gård

Områdesikringen

Områdesikringen søges gennemført i 2 faser med henholdsvis en foreløbig sikring og en efterfølgende permanent sikring af Christiansborg-komplekset.

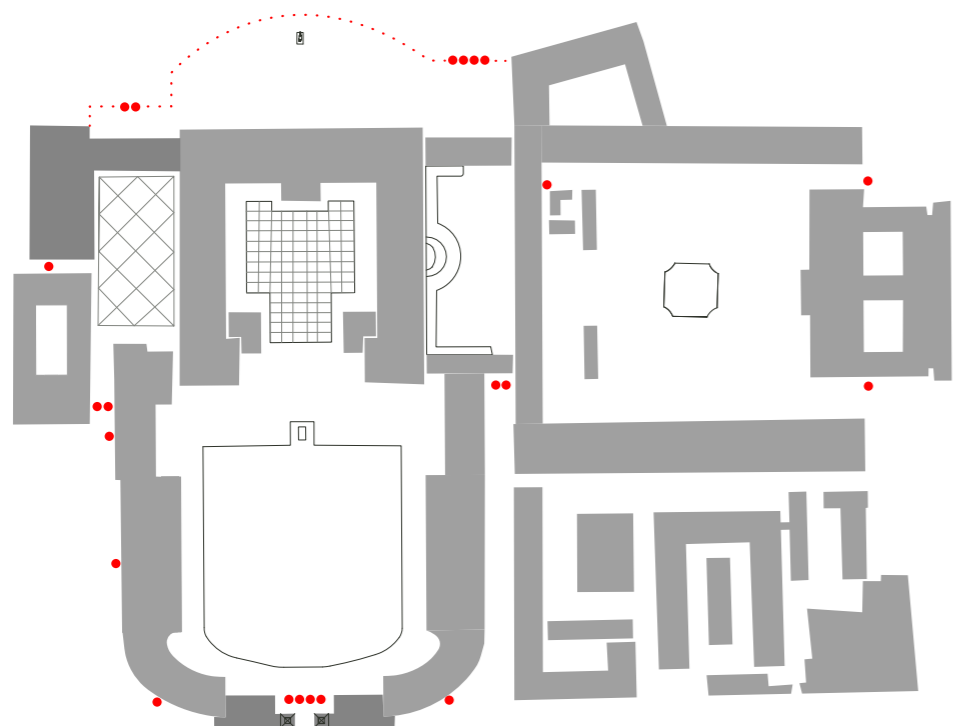
Den nu gennemførte fase 1 omfattede etablering af sikringspullerter ved adgangsvejene suppleret med en midlertidig opstilling af granitblokke som sikring af Slotspladsen. Biltrafikken gennem Rigsdagsgården blev forhindret, hvorimod cykel- og gangtrafikken fortsat kan ske uden unødige begrænsninger.

De midlertidige sikringselementer omkring Slotspladsen og størstedelen af pullertanlæggene i fase 1 blev etableret i efteråret 2013.

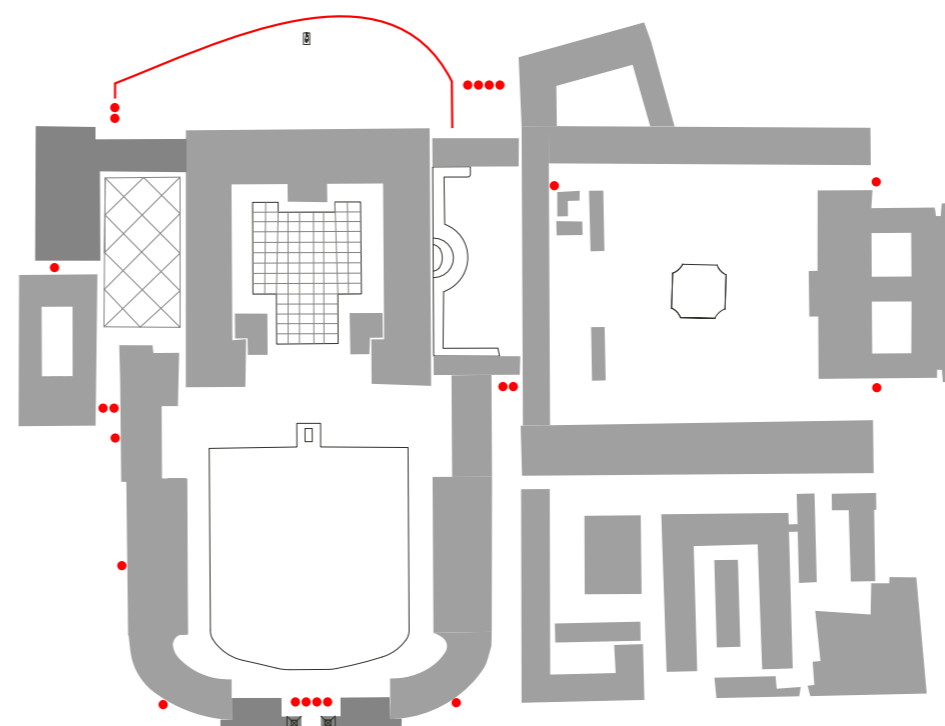
Fase 2 omfatter udformning af en perimetersikring omkring Christiansborg Slotsplads i zonen langs fortovet ved Børsgade samt i tilslutningsarealerne ved Slotsholmsgade og arealet foran Kirkeløngangen/Slotskirken.

Pullertanlægget ved Slotspladsen udføres med en kvalitet og funktionalitet, som de allerede etablerede sikringspullerter omkring Christiansborg Slot, dog udføres de faste pullerter i et mere slankt design.

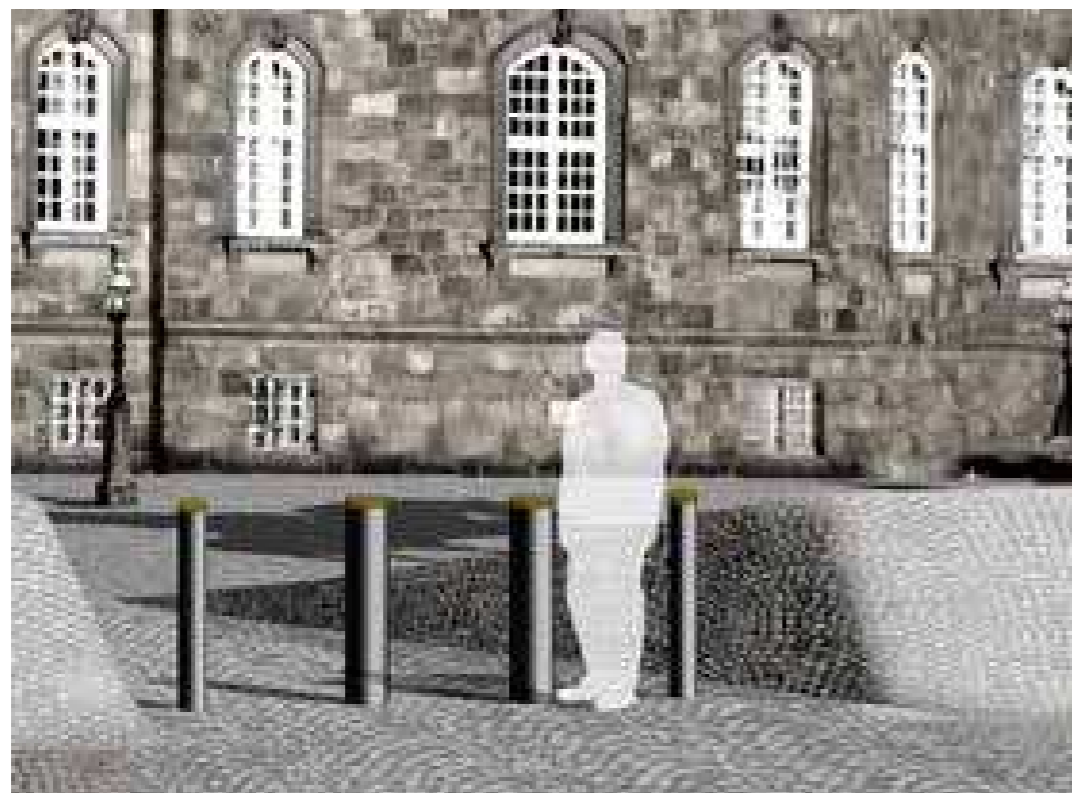
Udformningen tager højde for den fremtidige trafikale løsning omkring krydset Børsgade/Slotsholmsgade samt nydisponering af holdepladser for turistbusser og taxier.

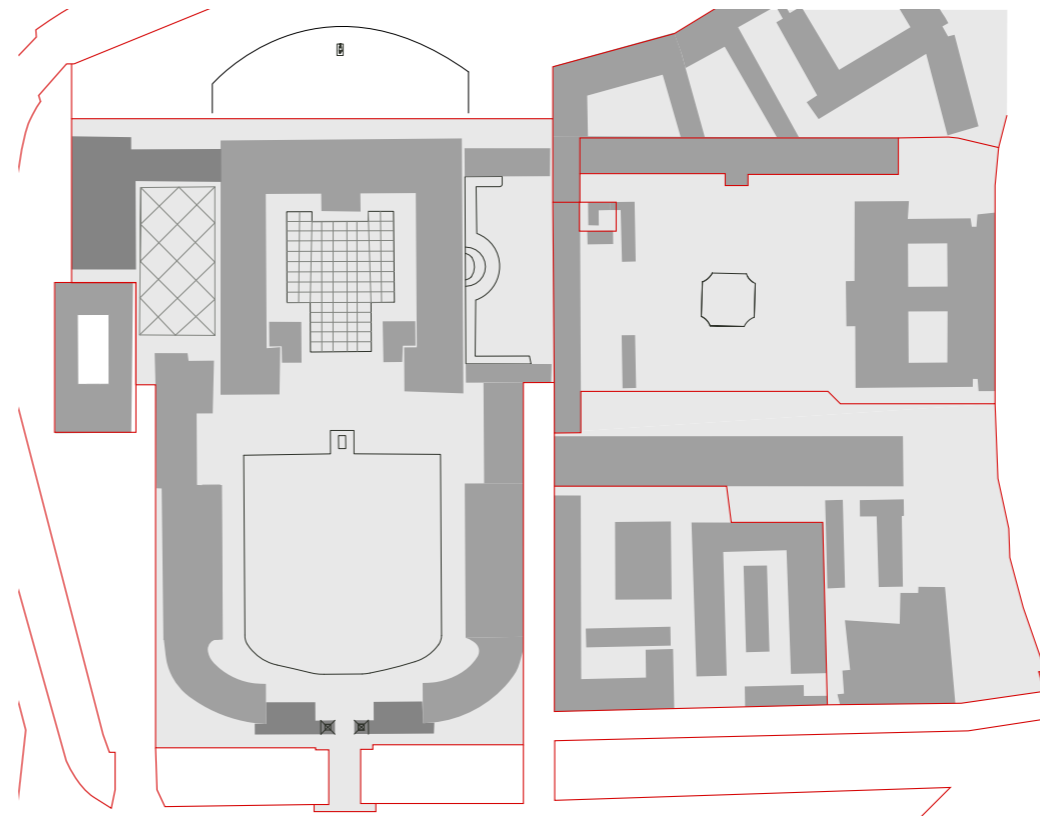
Områdesikring udført i fase 1

Permanent områdesikring

Hvor der placeres hæve/sænke-pullerter er de identisk med de allerede opsatte pullerter, mens øvrige pullerter udføres i en slankere udgave

Matrikeldiagram visende Statens matrikler med lys gråtone

Slotspladsen har gennem tiderne dannet ramme for store folkesamlinger og demonstrationer. Her fra 1953

Demonstration i nyere tid

Slotspladsens historier og kulturarv

Christiansborg Slot (tidligere Absalons Borg og Københavns Slot) har en lang historie som omdrejningspunkt for det politiske liv i Danmark. I dag vidner talstærke forsamlinger på Slotspladsen om troen på folkestyrets demokratiske principper.

Midt på pladsen står rytterstatuen af Frederik d. 7., der i 1849 afgav sin magt til folkestyret, hvorefter Grundloven blev indført. Statuen er også kendt som "den modsatte rytterstatue". Hvor statuerne traditionelt er enevældige kongers måde at forherlige sig selv og deres styre på, er denne rytterstatue betalt ved en indsamling blandt folket og rejst som et monument over Frederik d. 7.s betydning for demokratiets indførelse i Danmark.

Den nuværende Slotsplads er resultatet af en dynamisk udvikling af hele bygningskomplekset, der gennem tiden har

haft mange udtryk.

Processen med Slotspladsens omlægning må understøttes med såvel bevaring som fornyelse for øje for at fremtidssikre et levende miljø omkring pladsen og de værdier, den repræsenterer.

Slotspladsen ca. 1660

Slotspladsen har som byrum gennem tiderne, af flere omgange, ændret funktion og udseende

Slotspladsen ca. 1865

Den nuværende belægning er af høj materialemæssig kvalitet

Turistbusserne dominerer på pladsen, hvor af- og pålæsningspladsen bruges til parkering i længere tid

Slotspladsen som byrum

Der er med Christiansborg Slotsplads et stort potentiale for at skabe et stærkt og robust byrum, hvor både kulturarv og moderne funktioner og behov indskrives i pladsen og bidrager positivt til byen.

Slotspladsen som byrum spænder på tværs af Kanalen og indrammes af bygningerne. Ved store forsamlinger indtages hele dette byrum af mennesker og biltrafikken fortrænges helt fra gaderne.

Til daglig har Slotspladsen som den nære plads mellem vejen og slottet sin egen funktion, som er adskilt fra den tætte trafik i gaderne. I dag opleves denne del af pladsen som en del af trafikarealet på grund af det jævne fald fra slottet over pladsen og gaden ud mod kanalen. Tilsammen gør det, at man føler sig som en del af trafikken i stedet for som en del af pladsen, og busholdepladser og et stort vejkryds ved Holmens Bro dominerer oplevelsen af byrummet.

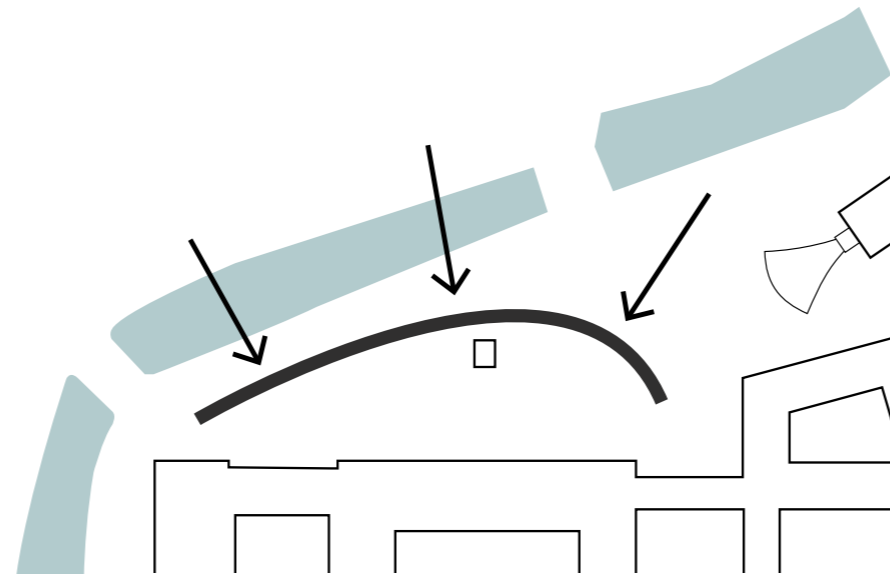
Slotspladsens belægning består i dag af nordiske granitmaterialer som bordursten, brosten og chaussésten, men belægningen har gennem mange år sat sig, og der er i dag opspring og lunger.

Med nærværende projekt ønskes det at skabe en rolig base i høj kvalitet som matcher Christiansborg, så stedet får en værdig plads, der både indskriver sig i og bidrager positivt til kulturarven. En plads, hvor Rytterstatuen kommer mere til sin ret, hvor forsamlingsmuligheden er sikret og opholdsmulighederne forbedret.

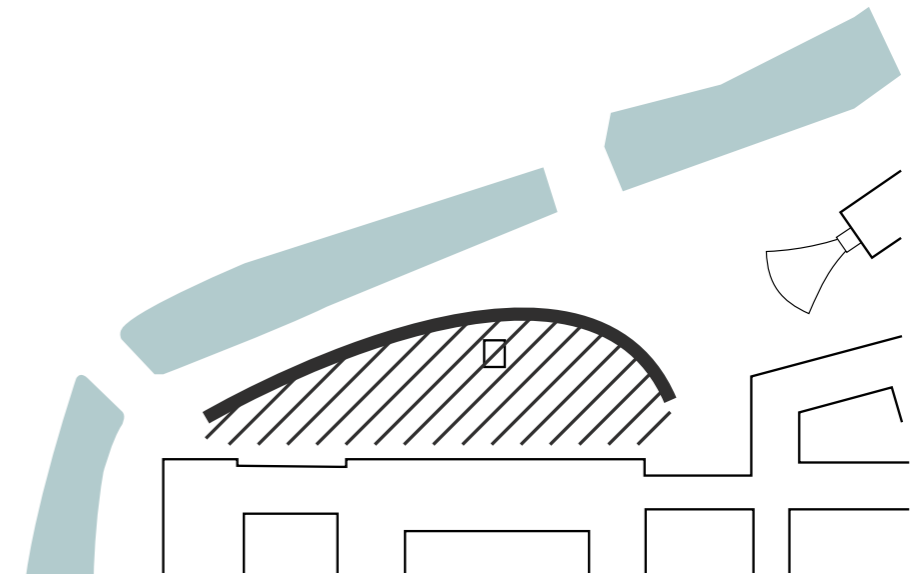
Den nuværende slotsplads indbyder i dag ikke til længerevarende ophold. Med nærværende projekt vil der på slotspladsen være mulighed for det uformelle ophold på den skrå flade, der indbyder til, at man sætter sig eller lægger sig på den.

EKSISTERENDE FORHOLD

Det skal sikres, at Slotspladsen beskyttes af en barriere mod automobilbårent sprængstof

Samtidig skal der skabes et attraktivt og lettilgængeligt byrum med plads til mange mennesker

Sikringsprincip og koncept

Der ligger en indbygget dobbelthed i at skulle beskytte Christiansborg imod udefrakommende trusler og samtidig bibeholde et åbent og imødekommende rum til folket.

Udfordringen imødekommes ved at få selve fladen til at fungere som sikring: I stedet for at introducere et nyt sikringselement skabes en bølgelignende formation i terrænet. Hermed bliver sikringen en integreret del af fladen.

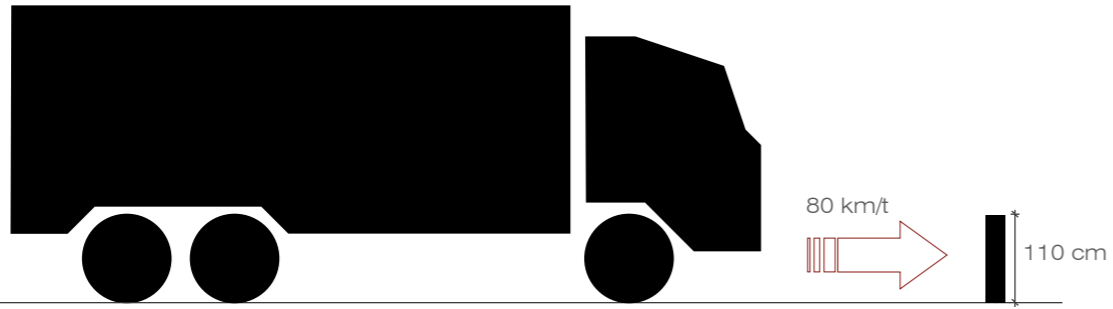
Der tages i projektet højde for PETs sikkerhedsmæssige anbefalinger og derfor er højde og stejlehed på bølgeformen samt højde og tæthed på pullertrækkerne på forhånd givet.

Bølgen danner som motiv en venlig overflade, der ikke er højere, end at man fra alle gaderne vil opleve slottets store

facade og det byrum, der spændes ud mellem slottet og bygningerne på den anden side af kanalen.

Terrænet danner en skålform, så man på pladsen forholder sig til bygningen og byrummet i sig selv, afskærmet mod trafik. Der skabes en funktionel plads med en modstandsdygtig belægning, der kan klare belastning fra de brandkøretøjer og lastbiler, som skal ind på pladsen i forbindelse med udstillinger og events.

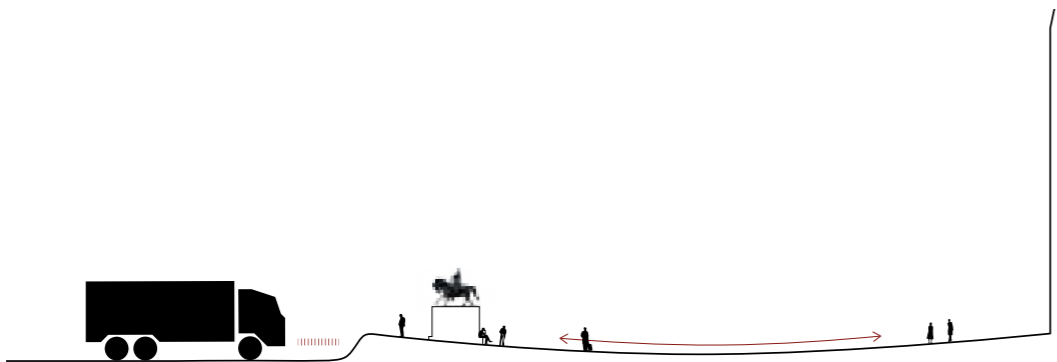
En åbning i bølgen giver adgang fra Holmens Kanal/ Børsgade til slottets hovedport. Åbningen angiver en hovedadgang til pladsen for folketog og arrangementer samt fungerer som formel adgang for regenten ved særlige begivenheder.

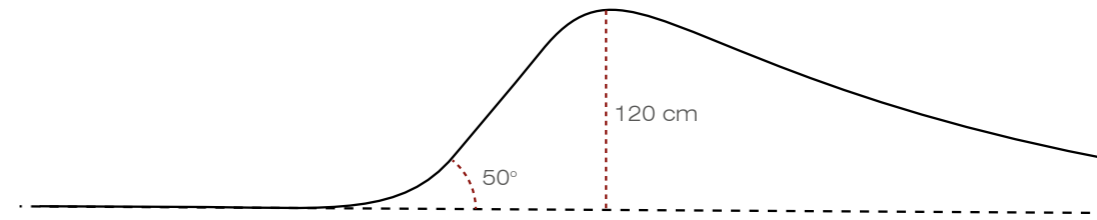
PET anviser en 110 cm høj sikring for at kunne tilbageholde et køretøj med 80 km/t

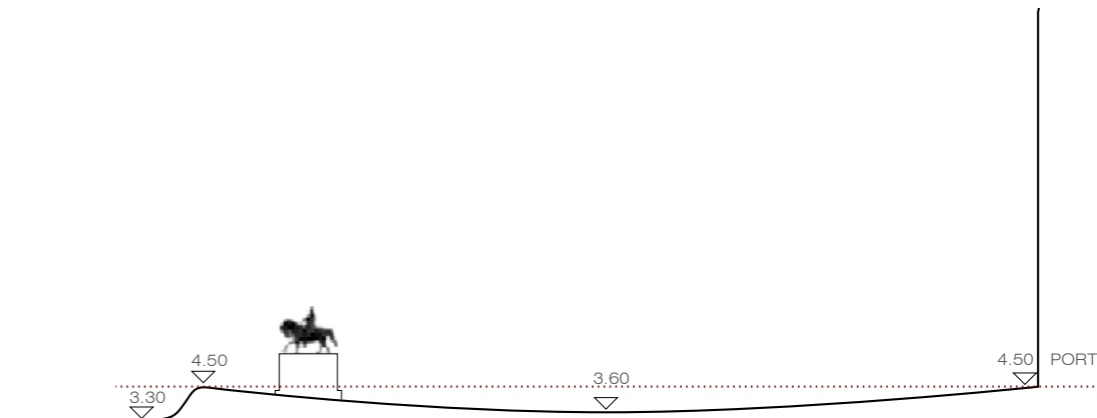
Sikringens formgivning hentes i referencen til en ubrudt bølge

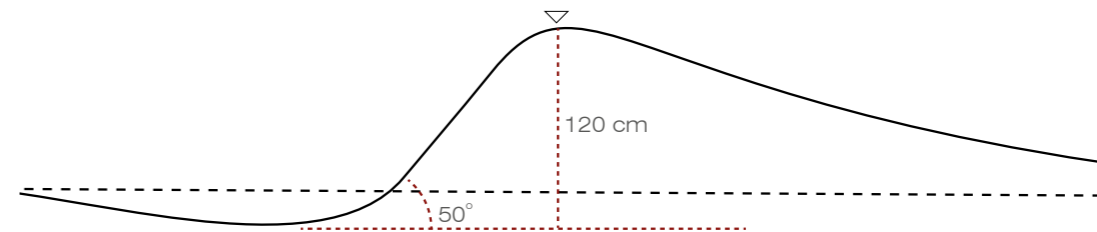
Ved at trykke/skubbe terrænet opnås en bølgeformet sikring mod omgivelserne og en svagt skålformet flade

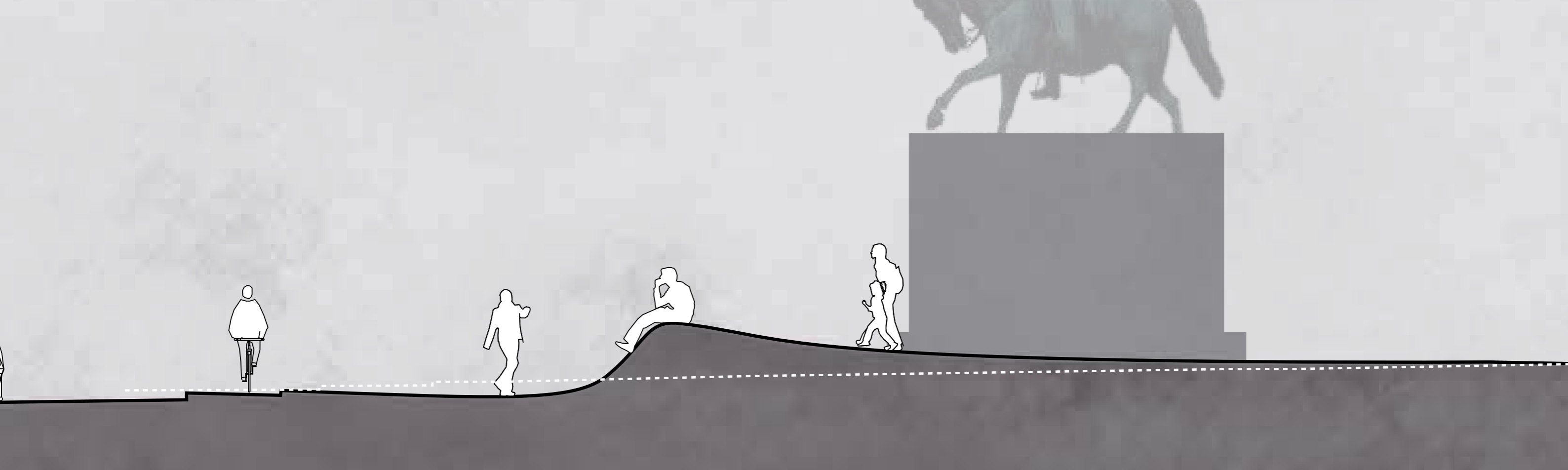
Ved brug af den bølgeformede formation kræves en hældning på min 50 grader og en højderyg på min. 120 cm for at opnå den nødvendige sikring

For ikke at overskygge bygningen holdes bølgens toppunkt under gulvkoten ved Christiansborgs hovedindgang på Slotspladsen

For at opnå en højde på 120 cm og samtidig holde sig under hovedindgangens gulvkote trykkes bølgen på dele af dens strækning, så der dannes en mindre forsænkning i terrænet foran bølgen

Indretning af byrummet

Indretningen af byrummet tilgodeser fortsat alle trafikale hensyn.

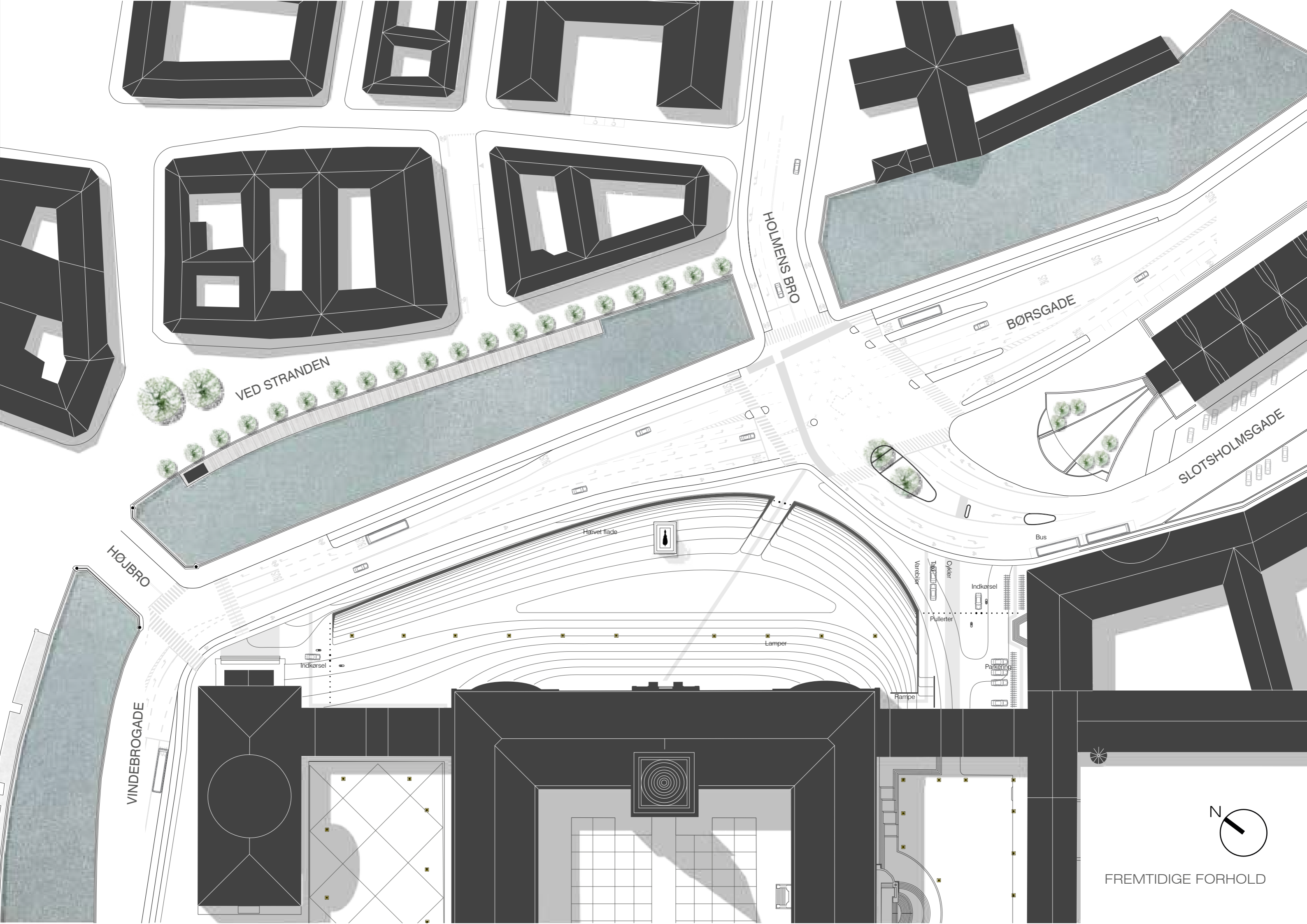
For at sikre sammenhæng i omgivelserne og danne en rolig klangbund, der kan rumme både københavnere og det hverdagsagtige byliv, turistens interesserede blik, statsbesøg og store forsamlinger, arbejdes videre med Slotsholmens eksisterende granitmaterialer.

Det centrale omdrejningspunkt er Rytterstatuen, der samler pladsen og sammen med bygningen giver dimension til stedet.

De oprindelige skulpturelle lamper genbruges men omplaceres, så de får nyt liv og spiller sammen med den nye

formgivning af pladsen. De placeres i et lige forløb parallelt med slottes facade og med et slip i takten foran hovedporten. For at understrege asymmetrien placeres to ekstra lamper mod Slotskirken.

Belysningsniveauet på pladsen opretholdes.

VED STRANDEN

HOLMENS BRO

BØRS GADE

SLOTSHOLMSGADE

HØJ BRO

VINDEBROGADE

Hævet flade

Lamper

Rampe

Varebiler

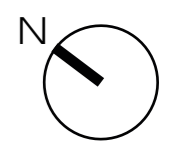
Okkier

Indkørsel

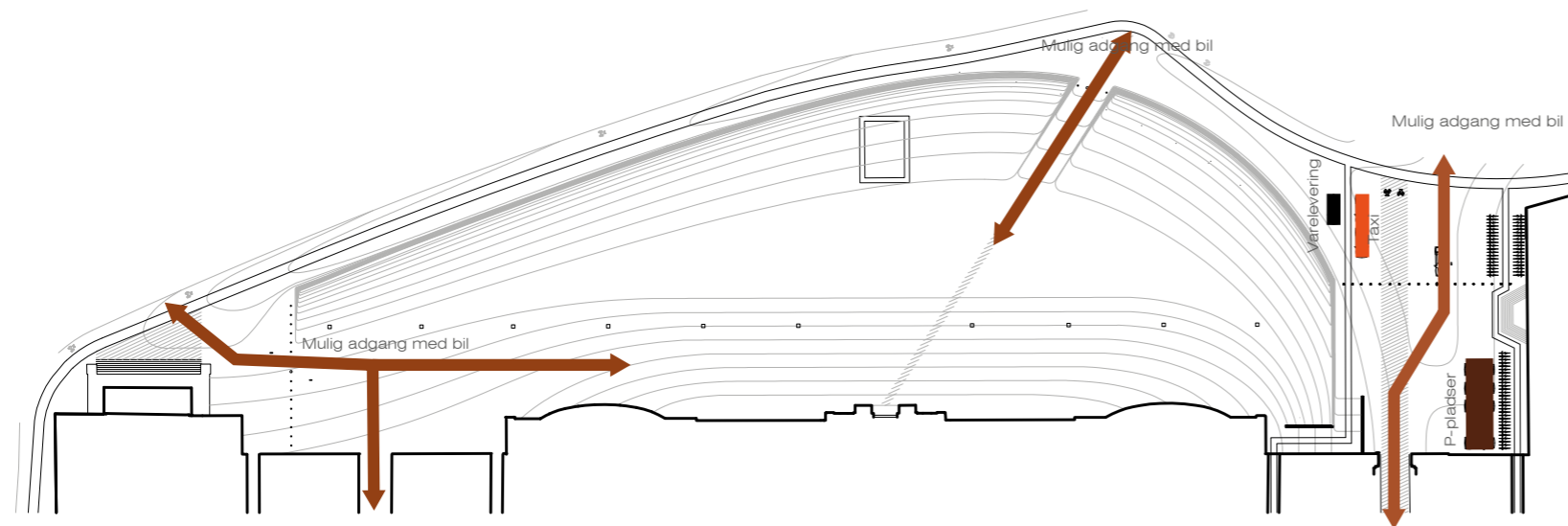
Pullerter

Parkerings

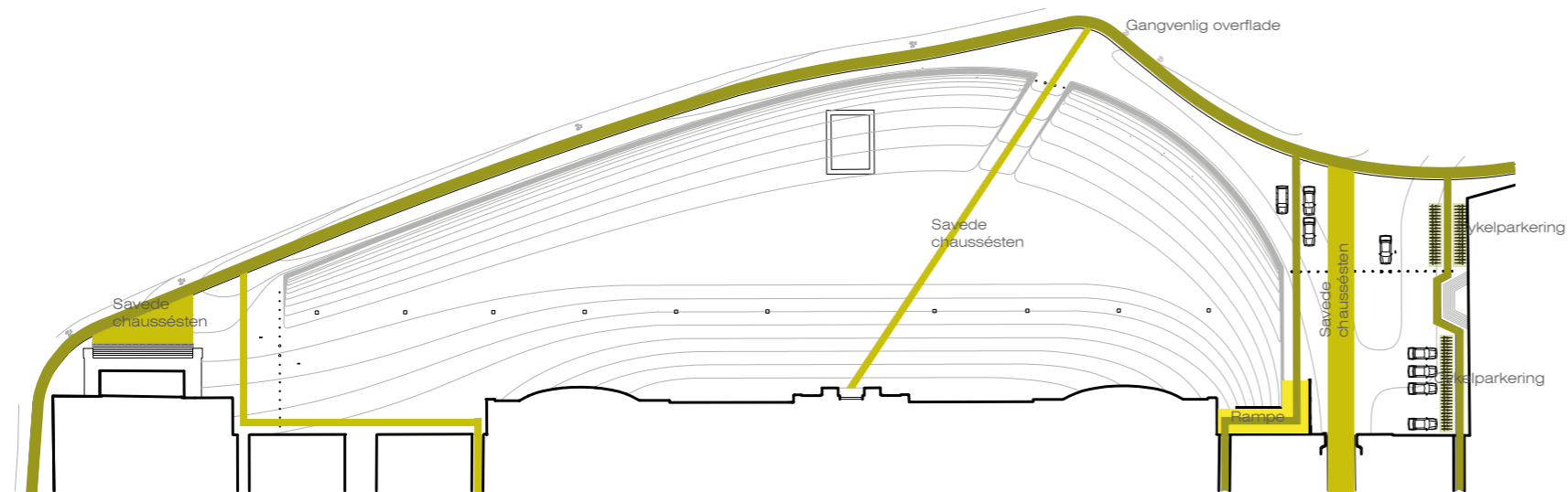
Bus

FREMTIDIGE FORHOLD

Tilgængelighed for hårde trafikanter

Tilgængelighed for bløde trafikanter med funktionsnedsættelse

Adgang og tilgængelighed

Områdesikringen er udelukkende møntet på begrænsning af biltrafik. Der vil således fortsat være uhindret adgang for fodgængere og cyklister i hele området ligesom gængse tilgængelighedskrav opfyldes, så alle målgrupper tilgodeses.

Billister adskilles fra cyklister og fodgængere, ledelinjer hjælper blinde og svagtseende med at finde vej. Belægningsfladen af kløvede chaussésten suppleres med chaussésten med savet og jetbrændt overflade i ganglinjerne for at sikre tilgængeligheden for brugere af kørestole, rollatorer og barnevogne, mens en tilgængelighedsvenlig belægning danner fortove langs køreveje.

Ved Finansministeriet etableres rampe til kørestole og varelevering til Folketinget. Der placeres taxiholdeplads med plads til afsætning og afhentning uden for pullertrækken.

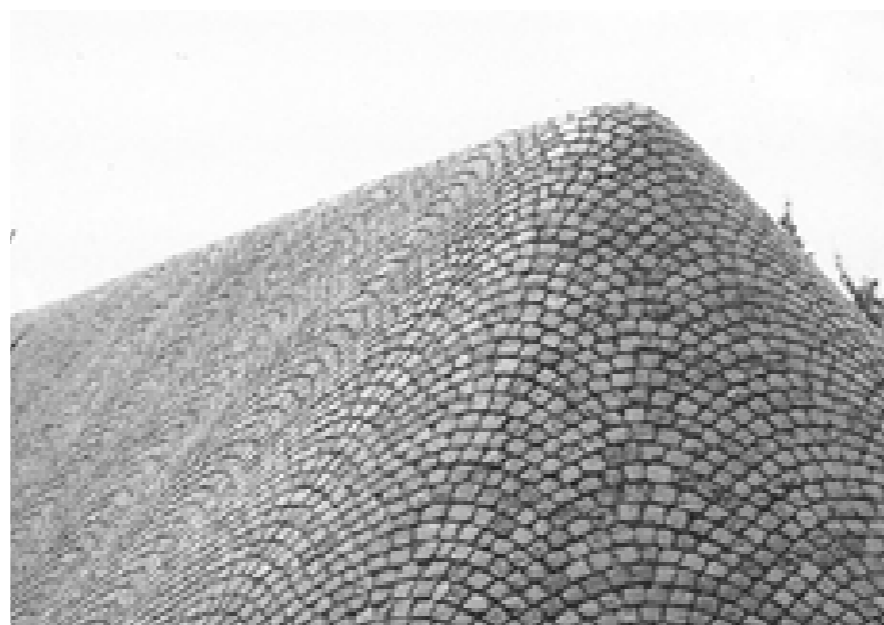
Cykelparkering og pladser til 4 ministerbiler placeres langs Finansministeriets facade. Den nuværende kapacitet af cykelparkeringspladser bibeholdes i forslaget.

Ét sted er den store bølgefigur, der omfavner Slotspladsen, gennemskåret, så der dannes en åbning for almindelig fodgængerpassage, processioner, folketog og for køretøjer ved særlige begivenheder

Gangvenlig belægning af savede chaussésten danner et spor i belægningen med kløvede sten

Chaussésten er så lille en enhed, at den lader sig forme til en plastisk figur

Det primære belægningsmateriale på den nuværende slotsplads er chaussésten lagt i felter. I forslaget til den nye slotsplads genbruges chausséstenene

Materialer

Det primære belægningsmateriale på den nuværende slotsplads er chaussésten lagt i felter. Chausséstenene genbruges og suppleres i det nye forslag.

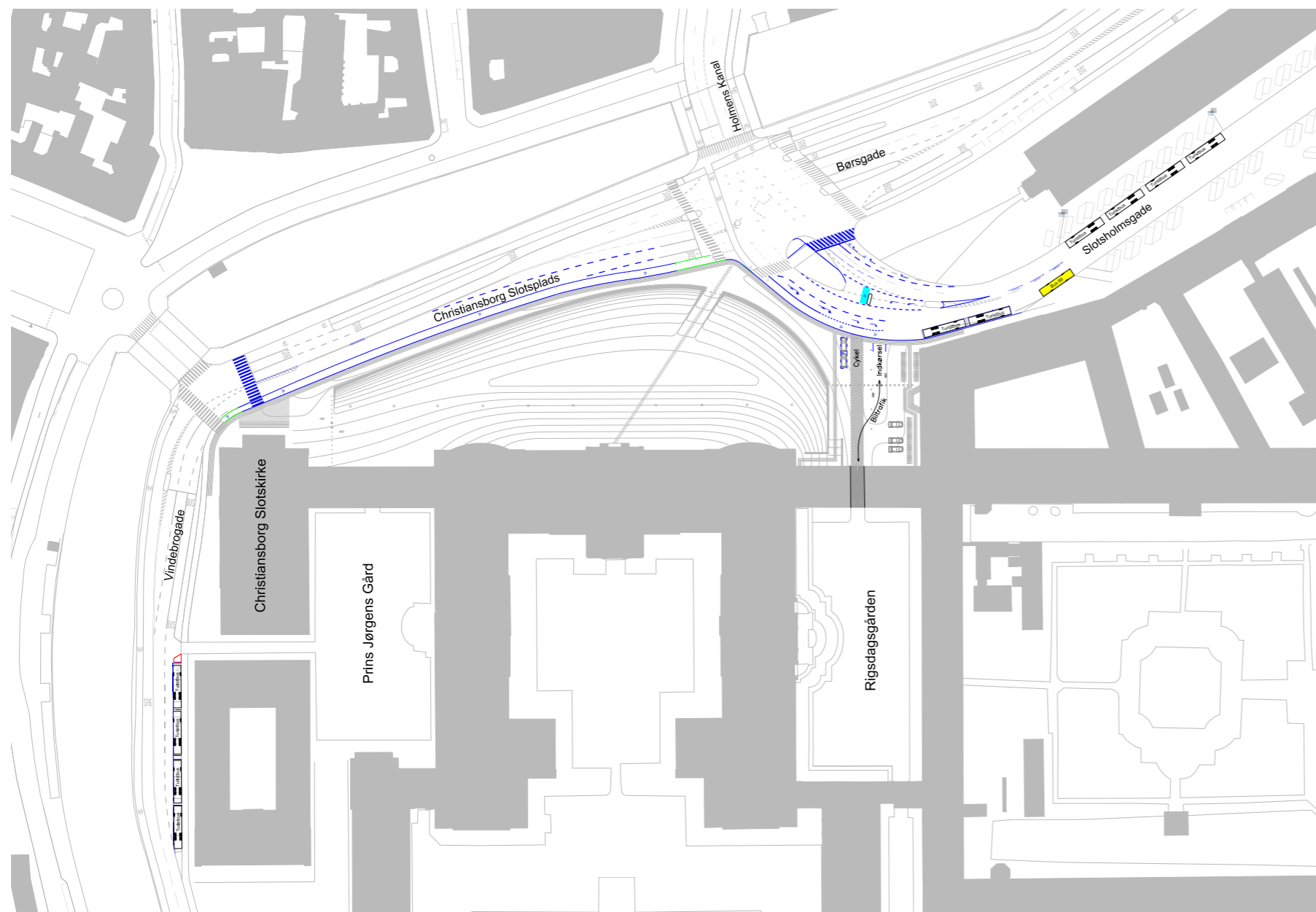
Fortov anlægges med delvis genbrug af eksisterende materialer med indarbejdelse af tilgængelighedsvenlige belægningsmaterialer.

De faste pullerter udføres i stål i en mere slank udgave end de allerede etablerede pullertanlæg.

Set inde fra Slotspladsen vil den skålformede belægning skabe et afskærmet rum og samtidig få den omgivende biltrafik til at opfattes mindre dominerende

Fremtidig vejføring - Børsgade

I samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen har Folketinget og Staten udarbejdet nærværende forslag til justering af de trafikale forhold omkring Slotspladsen.

Den fremtidige vejføring omkring Slotspladsen tager udgangspunkt i at opretholde samme trafikmængde som i dag rundt om pladsen mellem Vindebrogade og Holmens Kanal, Børsgade og Slotsholmsgade.

Udformningen af Slotspladsen giver anledning til at anlægge et mere stramt vejforløb for kørebanen nærmest Slotspladsen, mens vejforløbet i modsat retning nærmest kanalen ikke ændres.

Ved frafarten fra krydset ved Højbro indsnævres vejforløbet, så det svarer til behovene for store køretøjers sving fra Vindebrogade ind langs med Slotspladsen.

Venstresvingsbanen mod Holmens Kanal kan afkortes i forhold til tidligere, hvorved længden kommer til at svare til de nuværende midlertidige forhold, hvor kørebanen på grund af metrobyggeriet er omlagt.

Fremme ved Holmens Bro udvider venstresvingsbanen sig til to vognbaner, hvoraf den højre bane fortsat vil være busbane. Vognbanerne ligeud og til højre justeres kun ganske lidt i forløbet.

Cykelstien langs Slotspladsen gøres fra krydset ved Højbro gradvist bredere end den er i dag.

De eksisterende parkeringsfunktioner for bl.a. turistbusser foran Prins Jørgens Gård flyttes til Vindebrogade ud for Thorvaldsens museum og indkørslen ved Christiansborg Slotskirke reduceres således til primært at være for de biler, der har adgang inden for områdesikringen eller har ærinde på selve Slotspladsen. Indkørsel sker ved ankomst fra Vindebrogade og Højbro-siden. Der forventes i fremtiden yderst få daglige kørsler gennem pullertanlægget ved Slotskirken.

Taxiholdeplads og af- og påsætning for turistbusser ved krydset Børsgade-Slotsholmsgade flyttes væk fra selve Slotspladsen.

Slotsholmsgade

Slotsholmsgades udformning justeres på strækningen fra krydset ved Børsgade-Holmens Kanal til ud for Finansministeriet.

Grænsen mellem Slotspladsen og kørebanen udformes som et stort, jævnt cirkelslag, der fører pladsen over i det eksisterende fortov langs Finansministeriet.

Slotsholmsgades kørebane i frafarten fra krydset kan reduceres fra to vognbaner til én, da krydsets tre øvrige tilfarter - Holmens Kanal, Slotspladsen og Børsgade – kun har én vognbane i retning mod Slotsholmsgade. Kørebanen udlægges derfor med en gennemkørende vognbane og en højresvingsbane ind mod forpladsen ved Finansministeriet.

Inden for højresvingsbanen afmærkes en cykelbane, som afsluttes sammen med højresvingsbanen efter indkørslen mod forpladsen og porten til Rigsdagsgården. Herved afsluttes cykelbanen på et sted med god vejbredde, før gaden skal deles med biltrafikken videre frem ad Slotsholmsgade.

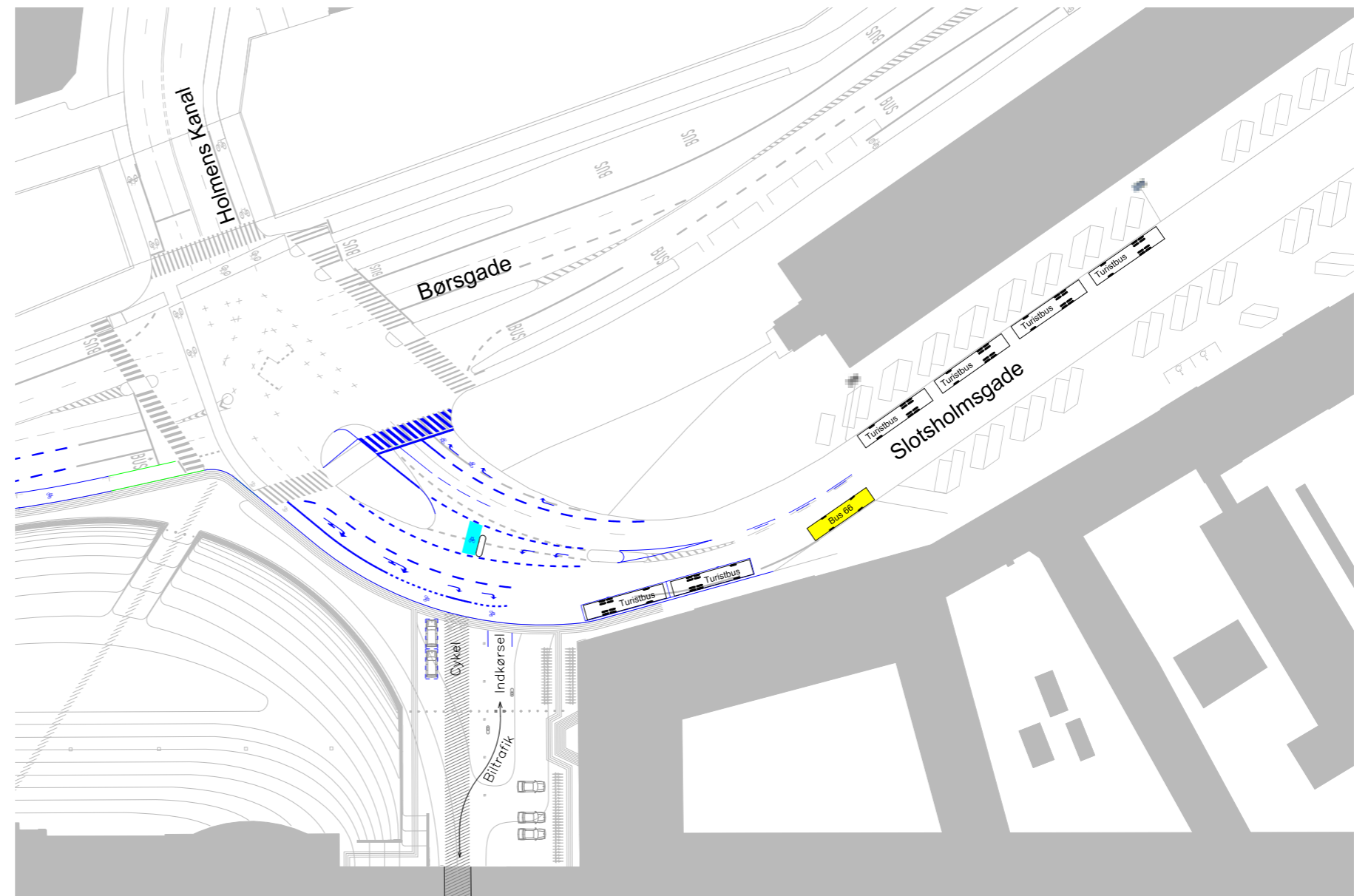
Ud for Finansministeriet gøres plads til korttidsparkering for 2 turistbusser afmærket i båse, så der ikke inviteres til yderligere parkering. Midterhellen og midtlinjen i kørebanen justeres en anelse, så der reserveres tilstrækkelig kørebanebredde i hver retning på det smalleste sted ved kurvens afslutning.

Stoppestedet for bus 66 bevares.

Med områdesikringen er gennemkørsel gennem Rigsdagsgården alene forbeholdt cyklister samt køretøjer med særlig tilladelse. Biltrafik fra Slotsholmsgade ind på pladsen foran Finansministeriet er derfor meget lille, normalt ikke over ca. 30-40 biler om dagen.

De mange daglige cyklister fylder således ganske meget i trafikbilledet, hvilket har givet anledning til at separere bil- og cykeltrafik på forpladsen mellem Slotsholmsgade og porten til Rigsdagsgården.

Langt de fleste cyklister kører mellem Rigsdagsgården og krydset ved Holmens Kanal. For kørsel mod Rigsdagsgården er højresvinget fra Slotsholmsgade uproblematisk.

I modsat retning opleves venstresving og krydsning af Slotsholmsgade i dag dog meget utrygt.

Derfor forbedres helleanlægget for cyklister ved krydsning af de mange vognbaner og det bliver mere trygt at vente i midten af Slotsholmsgade. Desuden udvides den nuværende højresvingsbane ved Børsen, så der bliver bedre plads til cyklisterne fremme ved krydset ved Børsgade.

Turistbusser, taxi og varetilkørsel

Der er i dag holdemulighed for 2-3 turistbusser på Slotspladsen i den særlige trafikklomme op til krydset ved Holmens Kanal. Afmærkningen med standsningsforbud med af- og påstigning tilladt respekteres ikke i praksis. Disse busholdepladser erstattes med 2 afmærkede pladser foran Finansministeriet, så det sammen med pladserne med ½-times parkering i dagtimerne i modsat side af gaden giver i alt 6 busholdepladser i Slotsholmsgade tæt på Slotspladsen.

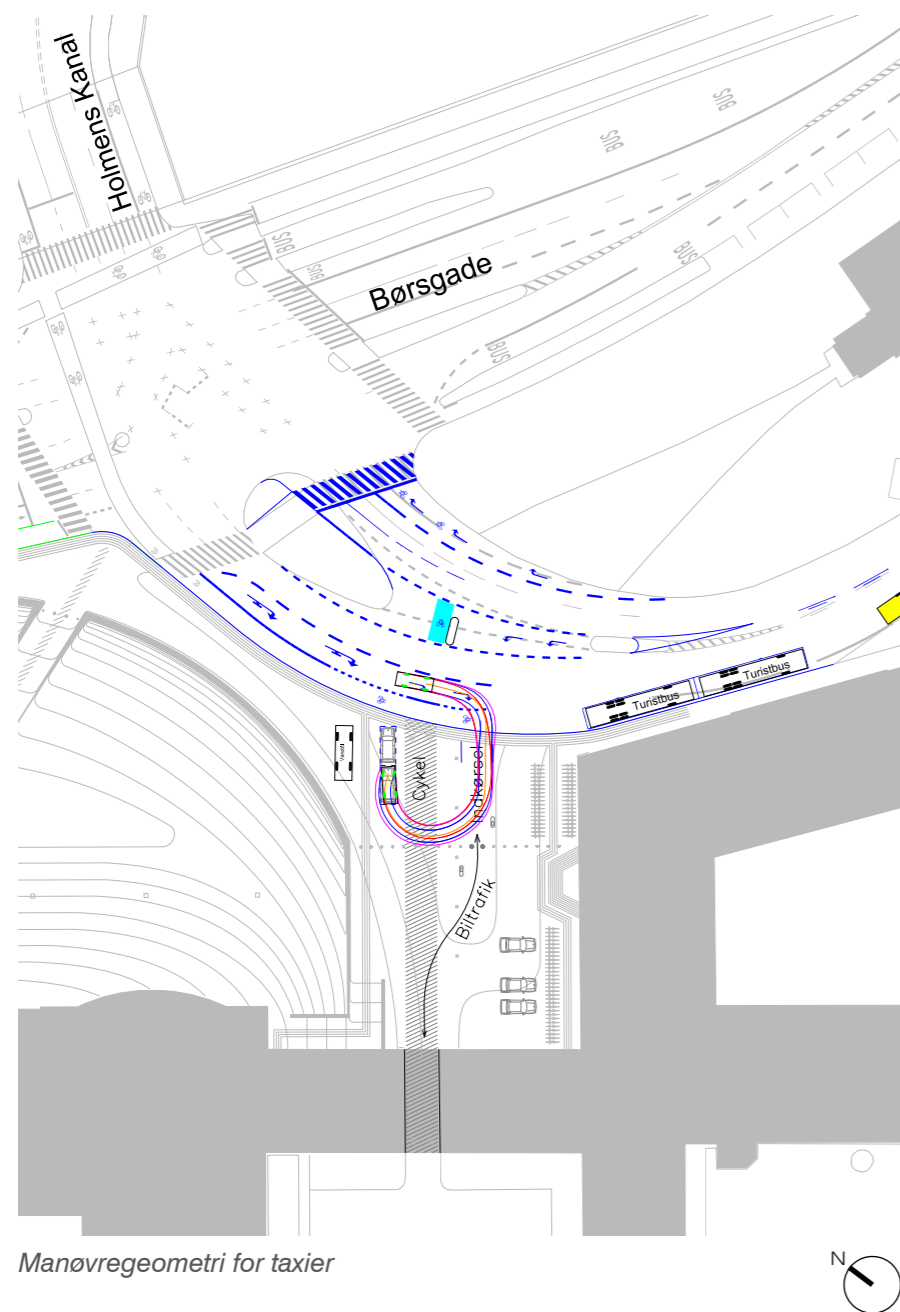
De 4 pladser for turistbusser ud for Prins Jørgens Gård påtænkes flyttet til Vindebrogade ud for Thorvaldsens museum, hvor de erstatter 9 almindelige p-pladser.

Taxi er i dag også placeret op til krydset ved Holmens Kanal. Der er plads til 3 vogne, men anvendelsesfrekvensen vurderes meget lav, idet der meget sjældent holder taxier og venter. Det skønnes, at pladsen udnyttes af maksimalt 10 vogne pr. dag.

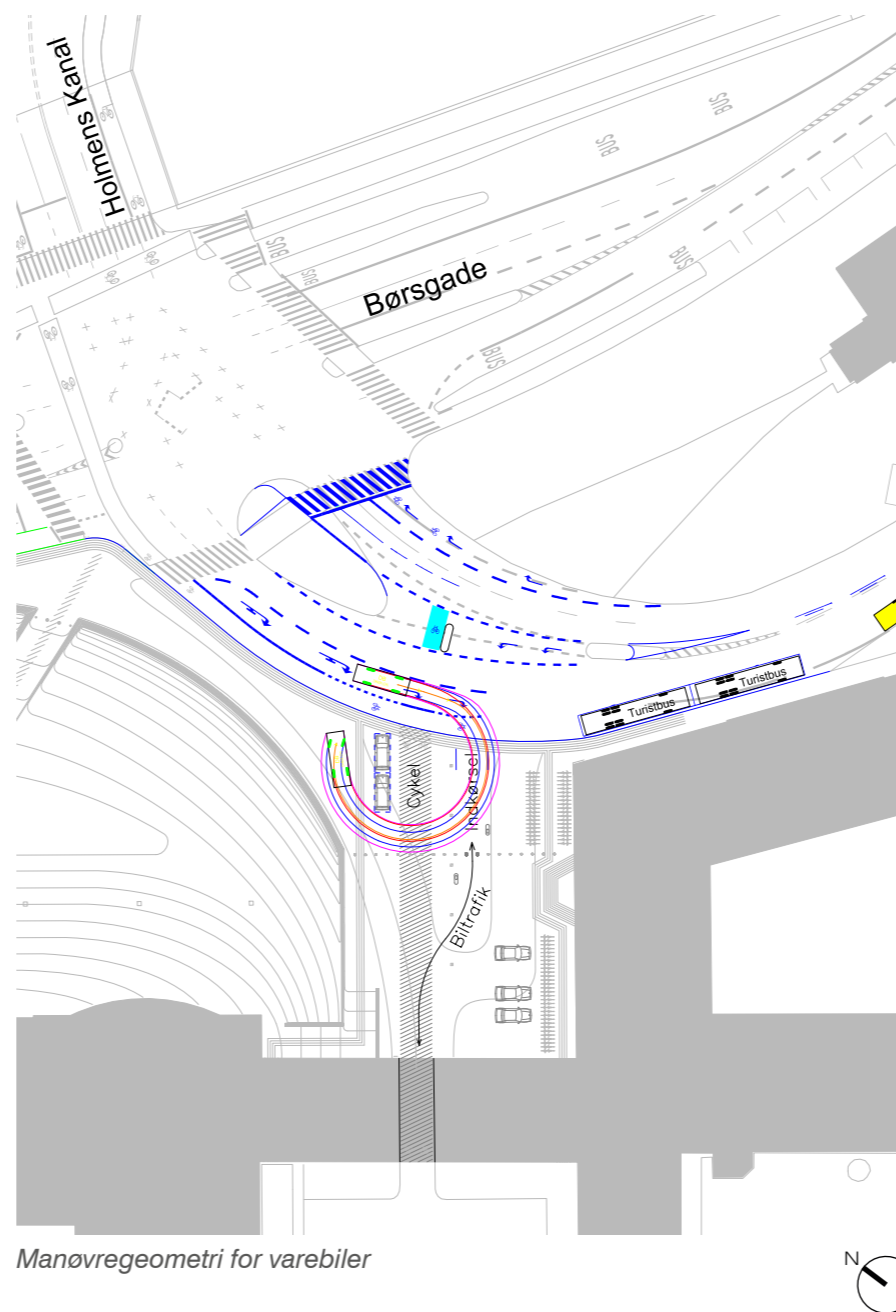
I fremtiden vil taxi få plads til 2 vogne på arealet foran pullertanlægget ved Finansministeriet, hovedsageligt til af- og påstigning. Indkørsel sker via indkørslen mod hæve-/sænkepulleterne, hvor taxi'en skal dreje 180 grader rundt, passere cykelsporet og holde klar med fronten mod udkørsel til Slotsholmsgade.

Varer til Folketinget påtænkes leveret uden for pullertrækken, hvorfor åbning af pullerterne for ikke stedkendte chauffører normalt ikke vil ske.

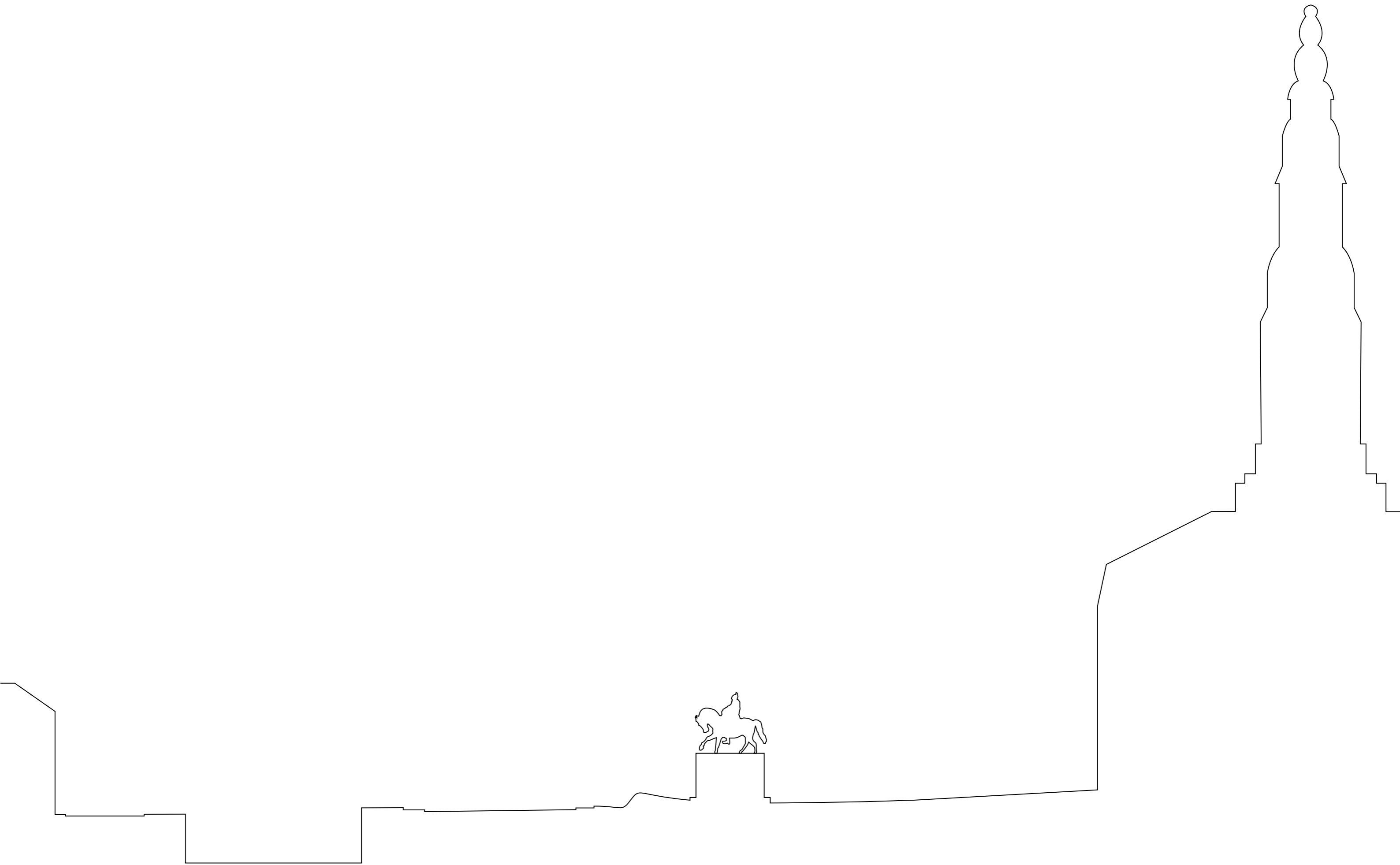
Holdeplads for varekørsel placeres ved siden af taxi på modsat side af den planlagte ganglinje. Ankomst vil ske på samme måde som taxi med indkørsel ud for hæve-/sænkepulleterne med et 180 grader sving rundt og på plads med fronten mod Slotsholmsgade.

Manøvregeometri for taxier

Manøvregeometri for varebiler

Vision

Visionerne for byrummet er blevet til i en tværfaglig dialog med rådgivere udpeget af Akademiraadet og deltagere fra Indre Bys Lokalråd, Københavns Kommune, Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme, Folketinget samt rådgiverteamet.

Slotspladsen omfatter gaderne Vindebrogade, Børsgade og Slotsholmsgade, mens Slotspladsen som byrum betragtet også omfatter Frederiksholms Kanal, Højbro Plads og Ved Stranden.

Med en konsekvent og enkel brolægning, der strækker sig fra slottets facade til Finansministeriets bygning, Christiansborg Slotskirke og den omgivende Børsgade får Slotspladsen en samlende opholdsflade med ro og værdighed. Belægningen er samtidig en understregning af Slotsholmen som mineralsk ø, hvor granit går igen i såvel flader som facader. Som modspil til den rene flade på Slotspladsen kan en lund af træer vest for Børsen bringe liv og frodighed til byrummet.

På længere sigt har det været fremført som en kvalitet at lukke Højbro for almindelig kørsel og gøre den til en fodgængerbro for de mange mennesker, der forventeligt vil færdes her, når metrostationen er åbnet.

Det vil også være muligt at minimere det meget store trafikryds ved Holmens Kanal, hvilket vil gavne den overordnede byrumssituation med mindre trafik og mere pladسدannelse.

